

Philadelphijoje Lietuvių Bendruomenės nuveikti darbai ir nepasisekimai

Kažin ar kada buvo tiek entuziazmo bent vienoje iš esančių pasaulyje lietuviškų organizacijų valdybų, kiek jo buvo pas mus, Philadelphijos lietuvių bendruomenės valdybos narius. 1953 m. pradžioje mes atėjome į jaunutę organizaciją pasiryžę kalnus nuversti, didžiausias kliūtis įveikti, kad savo gyvenamojoje kolonijoje pastatyti laiko neįveikiamą lietuviškumo tvirtovę. Kalnų nenuvertėme, kliūčių neįveikėme, lietuviybės tvirtovės Philadelphiaje nepastatėme. O sūkuringi metai jau praėjo. Per juos mes bedirbdami gerokai pavargome. Ir jau dabar, seniesiems metams baigiantis, mes dauguma valdybos narių esame pasiryžę bendruomenės vadovavimą perleisti kitiems, kurių energija dar neišsisėmusi. Ne-trukus nauji žmonės paims bendruomenės vairą į savo rankas.

Prieš susirenkant bendruomenės visuotinam narių susirinkimui išsirinkti naujus vadovaujančius organus, norisi duoti keletą būdingesnių apžvalgų iš mūsų lietuviškos veiklos Philadelphiaje, veiklos, apimančios 1953-čiuosius metus.

Valdybos sudėtis

Lietuvių Bendruomenės Philadelphiaje Apylinkės 1953 metų valdybą sudarė šie asmenys: pirm. J. Švedas; pirm. pavaduotojai — Balys Raugas ir kun. St. Raila; išdininkas — teis. V. Mykolaitis; sekretorė — E. Šaulytė; Lietuvių kartotekos vedėjas — J. Česonis. Kiti valdybos nariai: Z. Jankauskas, J. Jankus, F. Jansas, adv. S. Mankas ir Br. Dirmėnas.

P-lė F. Jansas gal du kartus dalyvavo posėdžiuose, vėliau iš Philadelphiaje visiškai išvyko. Adv. St. Mankas buvo išrinktas kaip teisinis patarėjas ir jo dalyvavimas valdybos posėdžiuose nebuvo būtinas. Visi kiti valdybos nariai uoliai dalyvavo valdybos posėdžiuose.

Nuveikti darbai

1953 m. Vasario 16 minėjimas prarastas labai įspūdingai. Prakalbą pasakė ALTO pirm. Leonardas Šimutis. Lietuvių išlaisvinimo veiklai remti surinkta nemažai aukų. Aukų rinkimo našta gulė ant teis. V. Mykolaičio ir Jankaus pečių, kurie rinkliavą vykusiai pravedė.

Lietuvių Dienos — pasaulio lietuvių tautinio solidarumo šventės — pasisekimai buvo gana didelis. Į jos paruošimą daug darbo įdėjo Balys Raugas. Kalbėjo Dr. A. Trimakas ir prof. Dr. A. Sennas.

Kruvinajo Birželio minėjime kalbėjo Kipras Bielinis. Po jo kalbos pasiūsta virš 500 telegramų JAV Kongreso atstovams, prašant juos balsuoti už Kersteno rezoluciją.

Įkurta bendruomenės radijo valandėlė, pirmoji ir vienintelė visame pasaulyje, kurios organizavime daug nusipelnė kun. St. Raila. Pirmąjį pranešimą apie bendruomenės radijo valandėlės įsteigimą padarė kun. St. Raila, Balys Raugas ir Br. Dirmėnas. Pirmieji radijo valandėlės redaktoriai — Kostas Ostrauskas ir prof. Dr. J. Puzinas.

Lietuvių Tautinio Pašalpinio Klubu pastate, 928 E. Moyamensing Ave., trečiame aukšte, gautos bendruomenės susirinkimams bei pobūviams patalpos. Jos atremontuotos.

Nepasisekimai, neįvykdyti planai, nesusipratimai

Valdybos nutarimas organizuoti istorinės medžiagos rinkimą apie Philadelphiaje lietuvių ir ją atskira knyga išleisti neįgyvendintas. Dabar medžiagą renka prof. Dr. J. Puzinas. Su bendruomenės nariais valdybos ryšis buvo silpnas.

Isteigtos bendruomenės apylinkės lietuvių parapijų ribose veikė tik popieriuje. Nario mokescio rinkimas, užkrautas ant vieno išdininko, teis. V. Mykolaičio, pečių buvo nepateisinamas. Lėšų trūkumas trukdė valdybos spartų darbą. Valdymui talka iš bendruomenės narių buvo nepakankama, nors netrūko ir gana nuosirdžių tautinio darbo talkininkų.

Pagal Vokietijoje buvusių tremtinių stovyklų paprotį pavėdimas švietimo ir kultūros reikalus tvarkyti vienam asmeniui — kultūros vadovui — pasirodė nenaudingas. Reikėjo sudaryti kultūros tarybą. Plataus kultūrininkų susirinkimo nebuvo sušaukta.

Bendruomenės valdyba pergyveno savotiškai liūdną įvykį, kuris sudrumstė giedrą ir darbingą valdybos narių nuotaiką. Pirm. pavaduotojas kun. St. Raila, lietuviškų parapijų atstovas, pastato valdybos sprendimui klausimą: bendruome-

nės glaudesnis bendradarbiavimas su parapijų klebonais ir jo pasilikimas valdyboje, ar priešingu atveju, jo rezignacija. Teis. V. Mykolaitis pasako kalbą už bendruomenės visišką savarankiškumą. Pirm. J. Švedas pasisako už bendruomenės bendradarbiavimą su visomis lietuviškoms organizacijomis, išskiriant komunistines, tačiau ir jį bendruomenės valdybos savarankiškumą laikė svarbia sąlyga bendruomenės veiklai. Balsuojama. Apispręsta už bendradarbiavimą. Lietuvių Dienai rengti į viešą bendruomenės valdybos posėdį raštu kviečiami parapijų klebonai, per radiją — lietuviškų organizacijų atstovai ir visi ge-

ros valios lietuviai. Parapijų klebonai į posėdį neatvyko ir kvietimus neatsakė. Iš katalikų veikėjų atvyko tik vienas agr. K. Čikotas. Perskaitomas kun. St. Railos pareiškimas apie jo pasitraukimą iš bendruomenės valdybos.

Šis įvykis valdybos nariams padarė labai slėgiantį įspūdį. Dalis valdybos narių suprato, kad jų buvimas bendruomenės valdyboje kai kam yra nepriimtinas ir sudaro kliūtį lietuvių bendradarbiavimui. Įvykis palaužė valdybos darbingumą ir aptemdė jos narių entuziazmą.

Valdyba, išgyvenusi krizę, ir toliau veikė: posėdžiavo, vyk-

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000. Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. Lafayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

No the ends or buty — 1 price for triple track all extruded aluminum windows.

ELGIN ALL-WELDED TRIPLE-TRACK COMBINATION ALUMINUM Storm Windows WITH SCREENS

Any size window except picture window Ask the Elgin Estimator Today! Installation Guaranteed for Life!

Terms As Low As \$1.00 per month Pay Nothing 'til April

ELGIN WINDOWS
9456 W. DEVON AVE. LINCOLNWOOD, ILL. JU. 8-5327 OR. 5-2400

MARQUETTE GARDENS
Ann Sanders Jums Pristato
"THE RICHARDS TRIO" — POLKŲ MUZIKA
Penktadienį ir šeštadienį — muzika, kuri nusiunčia jus!
2453 West 71st Street PRespect 6-8275

Dabar pats geriausias laikas pirkti pas mus automobilį, nes kainos yra labai kritusios. Išmokysim nemokančius vairuoti ir parūpinsime leidimus nemokamai. Atvykite arba telefonuokite į lietuvių mėgiamąją automobilių prekybą.

HARMONY MOTORS
5805-07 So. Western Ave. REpublic 7-6480

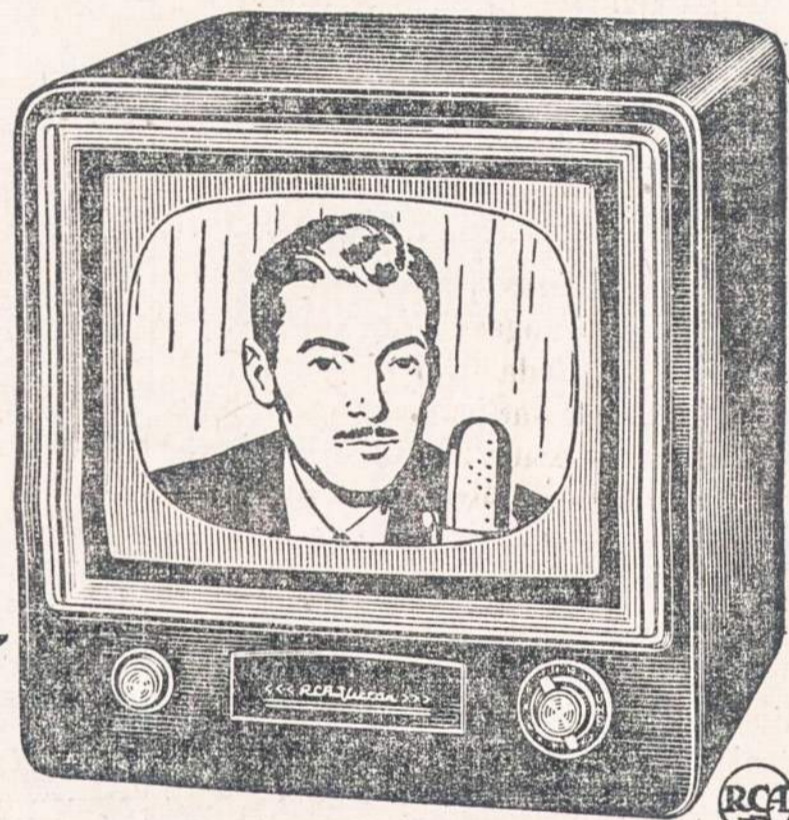
PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atleikamus nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvė, vaikų mokslui, išsilimui namo automobiliu, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems tikslams. Kas turi sutaupę pinigus, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. - Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

New RCA VICTOR television with

Rotomatic Tuning

MORE TO SEE!

- More picture detail — amazing depth and clarity.
- Interference is screened out, power stepped up — automatically.
- The picture is vivid, accurate over the entire surface of the screen.

LESS TO DO!

- Less dialing. — Turn one knob — CLICK — there's your station!
- Less adjusting — the exclusive "Magic Monitor" circuit system automatically brings in and holds sound and picture at its finest.

\$179.95

For the finest UHF reception — choose the "Rotomatic" UHF-VHF tuner or, on lower priced sets, the manual UHF tuner (both optional at extra cost).

21-inch Talbot Contemporary console is richly styled in grained mahogany finish, slightly higher. \$299.95 Model 21S362.

21-inch Preston Here's 21-inch television in a cabinet that blends the "old" with a modern motif. Has striking top doors and is finished in mahogany; limed oak, extra. \$399.50 Model 21T372.

LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE

24 MONTHS TO PAY

it's Great Going everywhere

WALKING SPORTS CYCLING

AT HOME

Model 3BX51

New RCA VICTOR PORTABLE RADIO

Plays on AC, DC or battery — only \$34.95

Just the thing for a man on the go! It's the new RCA Victor 3-way portable. Tuning's a breeze with the large station selector at the side of the set. And the famous "Golden Throat" tone system gives unbeatable listening quality. Attractively styled in your choice of green, brown, red or tan. Yes, it's great going with this unique portable — see it today!

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street

DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS

